MINISTERUL JUSTIȚIEI

EVALUAREA TEMATICĂ A INSTITUȚIILOR PUBLICE

PRIVIND IMPLEMENTAREA

STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2021 - 2025

EVALUAREA TEMATICĂ A COMPANIEI NAȚIONALE UNIFARM S.A.

Raport de evaluare

An de referință: 2023

An desfășurare misiune de evaluare: 2024

Secretariatul tehnic al SNA
Str. Apolodor nr. 17, sector 5, 050741
București, România
www.just.ro

MINISTERUL JUSTIȚIEI

CUPRINS

ACRONIME 3

ASPECTE INTRODUCTIVE 3

REZUMAT EVALUARE 5

INFORMAȚII GENERALE 9

Evaluarea implementării prevederilor Legii 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public - indicatori de performanță 9

INDICATOR 1: *La nivelul instituției există persoane desemnate potrivit Legii 361/2022 care gestionează raportările* 9

INDICATOR 2: *La nivelul instituției a fost adoptată, potrivit Legii 361/2022, o procedură referitoare la gestionarea raportărilor interne și la efectuarea acțiunilor subsecvente care a fost adusă la cunoștința fiecărui angajat, prin afișare pe pagina de internet a instituției și prin afișare la sediu, într-un loc vizibil și accesibil* 9

INDICATOR 3 *Domeniul de aplicare personal al procedurii este extins, fiind stabilit potrivit prevederilor art. 2 al Legii 361/2022* 11

INDICATOR 4 *La nivelul instituției există cel puțin un mijloc de raportare accesibil* 12

INDICATOR 5 *La nivelul instituției a fost constituit registrul electronic al raportărilor, potrivit art. 7 din Legea 361/2022* 13

INDICATOR 6 *Sistemul de primire, înregistrare, examinare, efectuare de acțiuni subsecvente și soluționare a raportărilor privind încălcări ale legii este funcțional* 14

INDICATOR 7 *Cooperarea cu autoritățile competente este eficientă* 19

INDICATOR 8 *La nivelul instituției au fost luate măsuri pentru îndeplinirea obligației de a păstra confidențialitatea identității avertizorilor în interes public, a persoanei vizate, precum și persoanelor terțe la care se face referire în raportare* 20

INDICATOR 9 *La nivelul instituției a fost asigurată transparența procedurii de cercetare disciplinară reglementată de art. 26 din Legea 361/2022* 21

INDICATOR 10 *La nivelul instituției au fost luate măsuri de informare și conștientizare cu privire la prevederile Legii 361/2022* 21

RECOMANDĂRI 21

BUNE PRACTICI 23

Secretariatul tehnic al SNA
Str. Apolodor nr. 17, sector 5, 050741
București, România
www.just.ro

ACRONIME

ANI - Agenția Națională de Integritate

C.N. UNIFARM S.A - Compania Națională UNIFARM S.A.

HG - Hotărârea Guvernului

OMJ - Ordinul ministrului justiției

OMS - Ordinul ministrului sănătății

SNA - Strategia Națională Anticorupție

I. REZUMAT EVALUARE

În ceea ce privește implementarea prevederilor Legii nr. 361/2022 la nivelul C.N. UNIFARM S.A., s-a constatat că în anul de referință, respectiv 2023, nu existau măsuri instituționale conforme standardelor prevăzute de cadrul normativ incident. Deși exista o procedură internă elaborată anterior, aceasta era raportată la legislația anterioară (Legea nr. 571/2004), iar atribuțiile de gestionare a raportărilor reveneau formal Comisiei de etică și integritate, fără o bază juridică explicită. Ulterior, în anul 2024, au fost adoptate măsuri corective, prin desemnarea unei persoane responsabile și aprobarea unei proceduri de sistem, ceea ce a condus la remedierea unor deficiențe constatate, însă cu întârziere față de perioada evaluată.

Noua procedură adoptată în anul 2024 reglementează aspecte importante precum modalitățile de raportare (interne și externe), păstrarea confidențialității, înființarea registrului electronic al raportărilor, precum și informarea avertizorilor cu privire la stadiul acțiunilor subsecvente. Totuși, analiza documentației relevă persistența unor disfuncționalități procedurale: implicarea conducerii executive sau a altor comisii în procesul de soluționare a raportărilor, lipsa unor prevederi explicite privind cazurile de conflict de interese ori raportările care exced competențele instituției, precum și necorelarea completă cu dispozițiile art. 10 și art. 3 pct. 16 din lege.

În ceea ce privește măsurile de informare și conștientizare, deși au fost realizate activități de instruire în anul 2024, acestea nu pot fi raportate la anul de referință. În 2023, nu au avut loc activități pentru promovarea canalelor de raportare sau instruirea sistematică a personalului. În plus, persoana desemnată nu a beneficiat de instruire specifică în domeniul protecției avertizorilor.

În concluzie, echipa de evaluare a constatat că, deși în anul 2024 au fost adoptate măsuri pentru implementarea cadrului legal privind protecția avertizorilor în interes public, acestea au fost realizate ex post perioadei supuse evaluării, ceea ce conduce la concluzia că indicatorii au fost fie neimplementați, fie imposibil de evaluat pentru anul 2023.

Indicator 1 - Neimplementat

Indicator 2 - Neimplementat

Indicator 3 - Neimplementat

Indicator 4 - Neimplementat

Indicator 5 - Neimplementat

Indicator 6 - Imposibil de evaluat din cauza lipsei practicii la nivelul instituției evaluate

Indicator 7 - Imposibil de evaluat din cauza lipsei practicii la nivelul instituției evaluate

Indicator 8 - Neimplementat

Indicator 9 - Imposibil de evaluat din cauza lipsei practicii la nivelul instituției evaluate

Indicator 10 - Neimplementat

II. ASPECTE INTRODUCTIVE

- ***Adresă fizică:*** Strada Av. Ștefan Sănătescu nr. 48, Sector 1, București
- ***Adresa virtuală:*** www.unifarm.ro
- ***Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:***
  - ✓ HG nr. 892/1998 privind înființarea Companiei Naționale "UNIFARM" - S.A., cu modificările și completările ulterioare;
  - ✓ Legea nr. 31/1990 privind societățile, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- ***Misiune / atribuții / competențe / structura***

Misiunea C.N. UNIFARM S.A este să asigure drepturile tuturor pacienților români de oriunde și oricând, la cele mai bune soluții de tratament, la cele mai accesibile costuri, cu respectarea dispozițiilor art. 34 din Constituția României, republicată.

C.N. UNIFARM S.A este o Companie națională, de interes strategic, în domeniul sănătății și acționam sub auspiciile Guvernului României prin Ministerul Sănătății, o entitate de drept privat ce se comportă ca un importator și distribuitor național de produse farmaceutice într-o piață competitivă. Prin urmare, compania înțelege să acționeze ca atare în toate situațiile, proiectele și parteneriatele pe care le inițiază și le implementează.

CN UNIFARM S.A. are o tradiție îndelungată în sistemul sanitar din România începând din 1935. Politica privind calitatea și siguranța presupune o înțelegere profundă și detaliată sistemului de lucru din domeniul sănătății, a exigentelor și nevoilor acestuia, a pieței de medicamente, a nevoilor de medicamente a populației și a celor mai bune practici din industria medicamentelor. Astfel toate activitățile companiei sunt organizate pentru a satisface aceste necesități particulare si specifice. Clientul companiei este pacientul român, astfel că întreaga activitate este organizată și structurată în numele și în interesul pacientului român.

Calitatea, siguranța și dezvoltarea sustenabilă constituie principiile de bază în derularea activității, care este orientată în totalitate spre clienții și partenerii companiei, aceștia fiind plasați în centrul tuturor acțiunilor și activităților întreprinse de companie. Realizarea acestei politici se bazează pe proiectarea, implementarea, certificarea și menținerea unui sistem integrat de management al calității în conformitate cu SR EN ISO 9001:2015.

- ***Organigrama***

CN UNIFARM S.A. este organizată conform structurii organizatorice aprobate de către Consiliul de Administrație. Conform acesteia, aparatul funcțional al companiei este format din structuri functionale și servicii.

Organizarea structurilor din cadrul aparatului funcțional al companiei are următoarea componență:

- ✓ Compartiment Audit Intern;
- ✓ Compartiment Control Intern/ Managementul Riscului/ Implementare Decizii Manageriale și Administrative;
- ✓ Compartiment Financiar - Contabilitate;
- ✓ Compartiment Juridic;
- ✓ Departament Medicamente și Reglementări Legale, Depozit, Logistică și Transport;
- ✓ Departament Comercial, Licitații, Relații Clienți și Achiziții;
- ✓ Compartiment Control Financiar Preventiv;
- ✓ Compartiment Control Financiar de Gestiune;
- ✓ Compartiment Resurse Umane;
- ✓ Cabinet Director General;
- ✓ Compartiment Relații Instituționale;
- ✓ Manager al sistemelor de management al calității.

Număr total poziții/funcții prevăzute în statul instituției (inclusiv nr. funcții de conducere ocupate cu titlu permanent): 79 posturi, din care 69 sunt ocupate. Numărul de posturi din schema de personal este apreciată de instituție ca fiind insuficientă pentru îndeplinirea în mod eficient a tuturor atribuțiilor legale.

❖ ***Structuri subordonate***

Nu există structuri subordonate CN UNIFARM SA.

❖ ***Resursele alocate pentru standardul supus evaluării***

a) resurse financiare, evidențiindu-le distinct pe cele alocate pentru pregătirea profesională:

Nu au fost alocate resurse financiare pentru pregătirea personalului în anul 2023.

b) resurse umane: Comisia pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție la nivelul C.N. UNIFARM - S.A.;

c) resurse materiale (calculatoare, spațiu pentru desfășurarea activității, acces la internet etc.): calculatoare, rechizite, spații pentru desfășurarea activităților.

❖ ***Scopul misiunii de evaluare***

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1269/2021 au fost aprobate SNA 2021-2025 și documentele aferente acesteia.

Unul dintre mecanismele de monitorizare a implementării SNA este reprezentat de misiunile tematice de evaluare, care se desfășoară potrivit Metodologiei de monitorizare a implementării SNA 2021-2025, aprobată prin Ordinul ministrului justiției nr. 2046/C/2022 și publicată pe Portalul SNA.

Potrivit metodologiei anterior menționate, desfășurarea misiunilor de evaluare a implicat parcurgerea următoarelor etape:

- ✓ aprobarea listei instituțiilor evaluate în anul 2024, precum și a temei de evaluare, în cadrul platformelor de evaluare desfășurate în perioada 12-13 decembrie 2023;

  Tema care face obiectul misiunilor de evaluare tematică în anul 2024 este reprezentată de implementarea prevederilor Legii nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public.

- ✓ elaborarea de către ST SNA a chestionarului tematic de evaluare, în colaborare cu membrii platformelor de cooperare;
  transmiterea acestuia către C.N. Unifarm S.A. în data de 19 iulie 2024;
- ✓ completarea chestionarului de evaluare tematică de către instituția evaluată și transmiterea acestuia Secretariatului Tehnic în termen de maximum 30 de zile;
- ✓ organizarea vizitei de evaluare la sediul C.N. Unifarm S.A. în data de 25 septembrie 2024;
- ✓ redactarea raportului de evaluare, care cuprinde informații generale despre instituția evaluată, evaluarea tematicii specifice, concluzii, recomandări și bune practici identificate;
- ✓ adoptarea formală a raportului de evaluare în cadrul platformei de cooperare ce a avut loc în data de...;
- ✓ publicarea raportului de evaluare pe platforma dedicată SNA în data de...;
- ✓ transmiterea de către instituția evaluată a unui raport de follow-up, care detaliază măsurile adoptate pentru implementarea recomandărilor din raportul de evaluare, în termen de un an de la publicarea acestuia.

Obiectivele procesului de monitorizare sunt:

- ✓ identificarea progreselor înregistrate în implementarea SNA;
- ✓ identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor și normelor anticorupție;
- ✓ creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire a corupției, în sectorul public și privat.

Misiunile de evaluare sunt desfășurate *inter pares*, echipa de evaluatori fiind compusă din reprezentanți ai cel puțin trei platforme de cooperare, precum și reprezentanți al Secretariatului Tehnic.

- ❖ ***Componența echipei de evaluare***

Echipa de evaluare a fost compusă din 3 persoane:

- ✓ Domnul Dragoș Enrico DEDIU, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Ministerul Justiției, expert evaluator din partea platformei administrației publice centrale;
- ✓ Doamna Laura Cristina Denis COSTACHE S.A., Conpet, expert evaluator din partea platformei de cooperare a mediului de afaceri;
- ✓ Doamna Georgeta FILIP, Transparency International România, expert evaluator din partea platformei societății civile.

Reprezentanții C.N. Unifarm S.A. care au luat parte la întâlnire au fost:

- ✓ Doamna Simona BIRIȘ, specialist control intern managerial, persoana responsabilă cu primirea, înregistrarea, examinarea, efectuarea de acțiuni subsecvente a raportărilor avertizorilor în interes public;
- ✓ Domnul Mihai Petre DANCIU, șeful Compartimentului Control Intern/ Managementul Riscului.

Din partea Secretariatului tehnic al SNA au participat:

- ✓ Doamna Anca-Luminița STROE, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Ministerul Justiției.
- ✓ Doamna Claudia Anca PAVEL, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor stagiar, Ministerul Justiției.

II. INFORMAȚII GENERALE

Evaluarea implementării prevederilor Legii nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public - indicatori de performanță

INDICATOR 1: *La nivelul instituției există persoane desemnate potrivit Legii nr. 361/2022 care gestionează raportările*

La nivelul C.N. UNIFARM S.A a fost desemnată o persoană responsabilă cu atribuții în ceea ce privește primirea, înregistrarea, examinarea, efectuarea de acțiuni subsecvente a raportărilor avertizorilor în interes public, prin Decizia nr. 96/2024 din 10.05.2024, semnată de directorul general al companiei naționale. Reprezentanții CN UNIFARM S.A. prezenți la vizita de evaluare au arătat că în anul de referință 2023 atribuțiile privind gestionarea raportărilor au revenit Comisiei de etică și integritate. Din decizia nr. 235/31.10.2022, prin care se actualizează componența Comisiei de etică și integritate, nu reies astfel de atribuții, iar Legea nr. 361/2022 nu se află în legislația în baza căreia a fost aprobată decizia respectivă.

Din analiza legislației în vigoare nu rezultă că atribuțiile referitoare la gestionarea raportărilor privind încălcări ale legii au fost incluse în cuprinsul actelor normative de organizare și funcționare ale CN UNIFARM S.A.

Față de aceste aspecte, echipa de evaluare face următoarele precizări:

a.) În implementarea obligațiilor care derivă din Legea nr. 361/2022, instituția evaluată a ales modelul de desemnare nominală a unei persoane care să aibă atribuții în sensul gestionării raportărilor privind încălcări ale legii.

Deși această modalitate de desemnare este în concordanță cu Legea nr. 361/20221, echipa evaluare încurajează instituția evaluată explorarea posibilităților astfel încât raportările privind încălcări ale legii să fie gestionate de către o structură sau un compartiment din cadrul CN UNIFARM S.A. care să aibă, potrivit regulamentelor de organizare și funcționare, atribuții de verificare și control. Această soluție creează premisele de creștere a gradului de încredere a avertizorilor în mecanismul intern de gestionare a raportărilor și poate determina o mai bună eficiență a gestionării în sine a acestora.

b.) Desemnarea directă a persoanei/structurii competente cu gestionarea raportărilor privind încălcări ale legii trebuie dublată de prevederea la nivel normativ a noilor competențe care derivă din această desemnare, potrivit Legii nr. 361/2022. Astfel, echipa de evaluare recomandă includerea în Regulamentul de organizare și funcționare a CN UNIFARM S.A. a noilor competențe și atribuții derivând din aplicarea Legii nr. 361/2022.

Prin urmare, indicatorul nu a fost îndeplinit în anul de referință 2023, dar este îndeplinit cu întârziere în 2024, anul în care a fost efectuată vizita de evaluare.

INDICATOR 2: *La nivelul instituției a fost adoptată, potrivit Legii nr. 361/2022, o procedură referitoare la gestionarea raportărilor interne și la efectuarea acțiunilor subsecvente care a fost adusă la cunoștința fiecărui angajat, prin afișare pe pagina de internet a instituției și prin afișare la sediu, într-un loc vizibil și accesibil*

Din chestionarului tematic de evaluare completat de reprezentanții C.N. UNIFARM S.A reiese că la nivelul companiei a fost adoptată, potrivit Legii nr. 361/2022, o procedură referitoare la gestionarea raportărilor interne și la efectuarea acțiunilor subsecvente care a fost adusă la cunoștința angajaților prin intermediul mesageriei electronice și prin două sesiuni de instruire, în urma cărora au fost întocmite procese-verbale de instruire.

Procedura de sistem „Avertizarea în interes public și protecția avertizorului de integritate" (Cod: PS-SNA-02) a fost aprobată la nivelul C.N. UNIFARM S.A în luna mai 2024. Procedura are drept scop protecția persoanelor care raportează încălcări ale legii care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă, în cadrul C.N. UNIFARM S.A, în conformitate cu prevederile Legii nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public. Procedura de raportare cuprinde referiri cu privire la: protecția confidențialității și informarea avertizorului în interes public, conform prevederilor Legii nr. 361/2022.

Procedura de sistem mai cuprinde referiri cu privire la definirea calității de avertizor în interes public, modalitățile de raportare și conținutul raportărilor (raportare internă și externă), clasarea raportărilor, aspecte legate de divulgarea publică, măsurile de protecție, interdicția represaliilor. Procedura internă nu cuprinde dispoziții referitoare la măsurile de sprijin și măsurile reparatorii, contestarea măsurilor luate ca represalii, protecția identității persoanei vizate și a terțelor persoane.

În acest context, echipa de evaluare precizează că este de preferat ca dispozițiile art. 33 din Legea nr. 361/2022 să fie interpretate în sensul că procedura internă de gestionare a raportărilor privind încălcări ale legii să îmbrace forma unei metodologii sau regulament care să fie adoptat prin act normativ al autorităților și instituțiilor publice cu atribuții în implementarea Legii nr. 361/2022. Sintagma *„procedură internă aplicabilă"* din art. 33 din Legea nr. 361/2022 nu are în vedere în mod specific sistemul de control intern managerial (procedură de sistem, procedură operațională sau procedură de proces), ci poate viza și norme procedurale, metodologie sau regulament. Iar acest act normativ este distinct de actul normativ de organizare și funcționare a instituției în care trebuie să fie menționate inclusiv atribuțiile specifice de gestionare a raportărilor privind încălcări ale legii[2].

[1] Dispozițiile art. 10 alin. (1) lit. c) și art. 3 pct. 16 din Legea nr. 361/2022 vorbesc despre desemnarea unei persoane, a unui compartiment sau a unui terț, cu atribuții în ceea ce privește primirea, înregistrarea, examinarea, efectuarea de acțiuni subsecvente și soluționarea raportărilor, care să acționeze cu imparțialitate și care să fie independent în exercitarea acestor atribuții.

[2] Spre exemplu, pot fi avut în vedere, ca sursă de inspirație:

Procedura internă cuprinde referiri inclusiv la informările obligatorii prevăzute de Legea nr. 361/2022 (de exemplu, informarea avertizorului în termen de cel mult 7 zile calendaristice de la primirea raportării de persoana desemnată și comunicarea numărului de înregistrare, comunicarea modalității de soluționare a raportării în termen de în termen de 5 zile de la finalizarea examinării).

Procedura de sistem de la nivelul CN UNIFARM S.A. nu prevede în mod expres că pentru a beneficia de măsurile de protecție reglementate, avertizorul în interes public trebuie să fi obținut informațiile respective într-un context profesional, să fi avut motive întemeiate să creadă că informațiile referitoare la încălcările raportate erau adevărate la momentul raportării și să fi efectuat o raportare internă, o raportare externă sau o divulgare publică. Pe pagina de internet a companiei există o secțiune dedicată, denumită *Avertizor de integritate*, în cadrul căreia sunt prezentate succint informații despre: Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public, canalul intern de raportare, cu adresa de e-mail dedicată și adresa poștală, precum și un Formular standard de raportare privind încălcări ale legii. De asemenea, în aceeași pagină sunt incluse și informații despre canalul extern de raportare - ANI, cu toate modalitățile de raportare.

Din informațiile prezentate de reprezentanții CN UNIFARM S.A. în cadrul vizitei de evaluare reiese că la nivelul anului 2023 în cadrul companiei era în vigoare procedura de sistem *Avertizarea în interes public*, aprobată în anul 2018, având la bază Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii.

Deși la nivelul C.N. UNIFARM S.A exista o procedură privind avertizarea în interes public în vigoare pentru 2023, anul de referință, aceasta nu a fost elaborată potrivit Legii nr. 361/2022. Situația a fost remediată în 2024, prin aprobarea procedurii de sistem în acord cu prevederile Legii nr. 361/2022. Astfel, Indicatorul 2 a fost implementat cu întârziere în anul 2024, dar este neimplementat pentru anul 2023.

INDICATOR 3 *Domeniul de aplicare personal al procedurii este extins, fiind stabilit potrivit prevederilor art. 2 al Legii nr. 361/2022*

Din chestionarul tematic reiese că la nivelul C.N. UNIFARM S.A persoanele care pot raporta prin intermediul canalelor interne și externe existente sunt: toate categoriile de angajați; orice persoană care lucrează sub supravegherea și conducerea instituției evaluate cu care s-a încheiat

- Ordinul ministrului justiției nr. 1.195/C/2024 pentru modificarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare a Ministerului Justiției, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 1.973/C/2022 (M. Of. nr. 588 din 25 iunie 2024); și
- Ordinul ministrului justiției nr. 2.144/C/2024 pentru aprobarea Metodologiei privind verificarea prealabilă a sesizărilor, realizarea activității de control și efectuarea altor proceduri prevăzute de lege, de către Corpul de control al ministrului (M. Of. nr. 1122 din 11.11.2024).

un contract, subcontractanții și furnizorii acesteia; persoanele ale căror raporturi de muncă/serviciu nu au început încă și care efectuează raportări privind încălcări ale legii obținute în timpul procesului de recrutare sau altor negocieri precontractuale; persoanele ale căror raporturi de muncă/serviciu au încetat și care efectuează raportări privind încălcări ale legii obținute anterior încetării; alte persoane (exemplu - beneficiarii serviciilor publice, cetățenii etc).

Informații privind domeniul de aplicare se regăsesc și în *Procedura de sistem Avertizarea în interes public și protecția avertizorului de integritate* aprobată la nivelul C.N. UNIFARM S.A în luna mai 2024.

Totuși, echipa de evaluare constată că procedura internă aplicabilă nu prevede în mod expres și categoria avertizorilor menționați în art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 361/2022[3], așa încât apreciază că acest indicator este neimplementat.

INDICATOR 4 *La nivelul instituției există cel puțin un mijloc de raportare accesibil*

La nivelul anului 2023, potrivit *Procedurii de sistem Avertizarea în interes public*, aprobată în anul 2018, având la bază Legea nr. 571/2004, a existat un mijloac de raportare: pe suport hârtie la adresa instituției.

În *Procedura de sistem Avertizarea în interes public și protecția avertizorului de integritate* aprobată în luna mai 2024 sunt menționate atât canale interne de raportare, cât și canale externe de raportare, în acord cu prevederile din Legea nr. 361/2022. Canalele interne sunt reprezentate de adresa de e-mail dedicată, o căsuță poștală amplasată în interiorul instituției evaluate, în afara zonelor supravegheate cu camere video, raportare directă față în față (spațiu de birou special amenajat în acest scop). Anexa nr. 1 la procedură prevede un formular model pentru transmiterea avertizării, denumit *Avertizarea în interes public*.

Totodată, pe pagina de internet a companiei există o secțiune dedicată, denumită *Avertizor de integritate*, în cadrul căreia sunt prezentate succint informații despre: Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public, canalul intern de raportare, cu adresa de e-mail dedicată și adresa poștală, precum și un Formular standard de raportare privind încălcări

[3] *„Art. 2. - Domeniul de aplicare*
(1) Prezenta lege se aplică persoanelor care efectuează raportări și care au obținut informațiile referitoare la încălcări ale legii, într-un context profesional. În categoria acestor persoane intră, cel puțin, următoarele: (...) c) acționarii și persoanele care fac parte din organul de administrare, de conducere sau de supraveghere al unei întreprinderi, inclusiv membrii neexecutivi ai consiliului de administrație, precum și voluntarii și stagiarii remunerați sau neremunerați;"

ale legii. De asemenea, în aceeași pagină sunt trecute și informații despre canalul extern de raportare - ANI cu toate modalitățile de raportare[4].

Având în vedere că procedura de sistem a fost aprobată în cursul lunii mai 2024, mijloacele de raportare au fost operaționalizate după această dată. Pe cale de consecință, echipa de evaluare concluzionează că la nivelul anului 2023 supus evaluării, indicatorul 4 este neimplementat.

INDICATOR 5 *La nivelul instituției a fost constituit registrul electronic al raportărilor, potrivit art. 7 din Legea nr. 361/2022*

La nivelul instituției a fost constituit registrul electronic al raportărilor, potrivit art. 7 din Legea nr. 361/2022, odată cu Procedura de sistem Avertizarea în interes public și protecția avertizorului de integritate, aprobată în luna mai 2024. Registrul electronic permite colectarea următoarelor informații: data primirii raportării; numele și prenumele avertizorului în interes public; datele de contact ale avertizorului în interes public; obiectul raportării; modalitatea de soluționare.

Formatul registrului electronic este prevăzut în anexa nr. 2 la procedura de sistem, acesta conținând, pe lângă elementele prevăzute de lege, și alte coloane referitoare la acțiunile subvsecvente întreprinse și data informării cu privire la acțiunile subsecvente, precum și un câmp de observații.

Membrii echipei de evaluare încurajează instituția evaluată explorarea oportunității de extindere a categoriilor de informații incluse în registru electronic al raportărilor și la numărul de înregistrare, mijlocul de raportare, data comunicării numărului de înregistrare, circuitul raportării, acțiuni subsecvente realizate/activități întreprinse, data informării avertizorului cu privire la modalitatea de soluționare a raportării. În măsura în care includerea acestor noi informații nu reprezintă o un obstacol din punct de vedere administrativ, echipa de evaluare apreciază că acestea pot asigura o mai bună trasabilitate și evidență a evoluției raportărilor.

La acest registru are acces doar persoana desemnată prin decizia Directorului General, cea care păstrează Registrul electronic de evidență a avertizărilor de integritate, în format editabil în fișierul "Avertizor de integritate", aflat pe o partiție care poate fi accesată doar pe bază de parolă.

Anterior aprobării procedurii menționate mai sus, inclusiv în anul 2023 a existat un registru special privind avertizările în interes public, la care a avut acces persoana responsabilă de primirea și centralizarea avertizărilor de integritate, conform prevederilor Procedurii de sistem Avertizarea în interes public, aprobată în anul 2018, având la bază Legea nr. 571/2004.

[4] Referitor la mijlocul de raportare online existent pe pagina de internet a instituției, acesta reprezintă, de fapt, un link de trimitere la depunerea unei avertizări în interes public folosind canalul de comunicare al ANI (în calitate de canal extern).

Având în vedere că anul de referință supus evaluării este 2023, iar Procedura de sistem aferentă Legii nr. 361/2022 a fost adoptată în mai 2024, echipa de evaluare apreciază că Indicatorul 5 este neimplementat în anul evaluat. Astfel, Indicatorul 5 este implementat cu întârziere deoarece procedura de sistem revizuită a fost adoptată în mai 2024 și, implicit, registrul electronic al raportărilor a fost implementat după data adoptării procedurii.

INDICATOR 6 *Sistemul de primire, înregistrare, examinare, efectuare de acțiuni subsecvente și soluționare a raportărilor privind încălcări ale legii este funcțional*

Chestionarul tematic completat de C.N. UNIFARM S.A face referire la procedura aprobată în luna mai 2024, după cum urmează:

Responsabilul cu primirea, înregistrarea, examinarea raportărilor în interes public, efectuarea de acțiuni subsecvente este persoana desemnată prin decizie de către Directorul General, care are inclusă în fișa de post atribuțiile referitoare la gestionarea raportărilor. Persoana desemnată transmite o copie a avertizării, însoțită de Notă internă, spre soluționare, după caz, șefului ierarhic al persoanei care a încălcat prevederile legale, Directorului General, comisiei de disciplină sau a comisiei de etică și integritate și comunică acestora termenul de 30 de zile pentru soluționare.

Persoana desemnată are prevăzută, prin Fișa postului, obligația de a verifica periodic (o dată pe săptămână) cutia și de a ridica plicurile cu sesizările depuse, precum și de a verifica e-mailul dedicat. Acces la cutia destinată avertizărilor in interes public are numai persoana desemnată.

Avertizările în interes public sunt primite de persoana desemnată care le înregistrează în Registru electronic de evidență a avertizărilor de integritate, care cuprinde data primirii raportării, numele și prenumele, datele de contact ale avertizorului în interes public, obiectul raportării și modalitatea de soluționare.

Persoana desemnată păstrează Registrul electronic de evidență al avertizărilor de integritate, în format editabil, într-un fișier dedicat, la care doar aceasta are acces.

Originalul avertizării în interes public este păstrat fie în interiorul aceluiași fișier sau sub cheie, în funcție de modalitatea în care au fost depuse. Acestea pot fi consultate numai de către instanțele judecătorești competente la solicitarea expresă a acestora.

În aceeași zi în care face înregistrarea, persoana desemnată menționează pe avertizare și numărul de înregistrare din Registru electronic de evidență a avertizărilor de integritate.

Persoana desemnată transmite o copie a sesizării însoțită de Nota internă spre soluționare, după caz, șefului ierarhic al persoanei care a încălcat prevederile legale, Directorul General, comisiei de disciplină sau a comisiei de etică și integritate și comunică acestora termenul de 30 de zile pentru soluționare.

Persoana desemnată confirmă primirea avertizării în termen de cel mult 7 zile calendaristice și transmite, în acest sens, o informare avertizorului în interes public, al cărei format este prevăzut în anexa nr. 3 la procedura de sistem - denumit *Informare avertizor în interes public.*

Ulterior, conținutul avertizărilor în interes public este examinat de persoana desemnată care poate solicita date și informații suplimentare de la structurile care au legătură cu obiectul avertizării prin completarea unei solicitări de acțiuni subsecvente, conform formularului din procedura internă (anexa nr. 4), iar în funcție de natura faptelor semnalate, poate propune Directorului General următoarele acțiuni subsecvente:

a) sesizarea organului de urmărire penală sau de cercetare penală în situația în care avertizarea face referire la săvârșirea unor infracțiuni;
b) sesizarea ANI pentru producerea faptelor care intră în sfera de competență a Agenției conform Legii nr. 176/2010, cu modificările și completările ulterioare;
c) sesizarea Comisiei de disciplină;
d) sesizarea Comisiei de integritate.

Următoarea etapă constă în faptul că persoana sau Comisia în atenția căreia este transmisă avertizarea în interes public, analizează, asigură protecția avertizorului conform legii, dispune măsurile ce se impun în conformitate cu prevederile legale și transmite răspunsul persoanei desemnate, care înregistrează în Registrul electronic de evidență a avertizărilor de integritate, modul cum a fost soluționată avertizarea în interes public.

Persoana desemnată răspunde în scris, prin Notă internă, la solicitările de informații suplimentare ale persoanei/ comisiei desemnate să desfășoare cercetarea disciplinară prealabilă de clarificare a avertizării în interes public, în concordanță cu prevederile legale, cu excepția divulgării identității avertizorului.

Dacă raportarea privește persoana desemnată, acesta are obligația de a o transmite în funcție de caz, șefului sau ierarhic, Directorul General, comisiei de disciplină, netransmiterea constituind abatere disciplinară.

Persoana desemnată poate solicita avertizorului cu indicarea termenului de răspuns în 15 zile, informații suplimentare în măsura în care avertizarea nu conține: contextul profesional în care au fost obținute informațiile, persoana vizată, descrierea faptei susceptibile să constituie încălcare a legii în cadrul C.N. UNIFARM S.A., probele în susținerea raportării, date sau orice informații necesare examinării și soluționării raportării.

În termen de 3 luni de la data confirmării de primire a Informării avertizorului în interes public, formular conform procedurii, în cazul în care nu a confirmat primirea raportării, de la expirarea termenului de 7 zile menționat anterior, persoana desemnată are obligația de informare a avertizorului în interes public cu privire la stadiul acțiunilor subsecvente întreprinse la nivelul C.N. UNIFARM S.A. pentru soluționarea aspectelor incluse în raportare, completând formularul

prevăzut în anexa nr. 5 la procedura de sistem, denumit *Informare avertizor în interes public cu privire la stadiul acțiunilor subsecvente.*

În situația în care soluționarea aspectelor incluse în raportare nu se realizează în termen de 3 luni, persoana desemnată informează avertizorul ori de câte ori sunt înregistrate evoluții în desfășurarea acțiunilor subsecvente prin trimiterea unei Informări avertizor în interes public cu privire la stadiul acțiunilor subsecvente, cu excepția cazului în care informarea ar putea periclita desfășurarea acestora.

Șeful ierarhic al persoanei care a încălcat prevederile legale, Directorul General, comisia de cercetare disciplinară prealabilă sau de etică și integritate, în funcție conținutul avertizării, centralizează rezultatele obținute în urma desfășurării activității de cercetare a avertizării în interes public într-un raport de soluționare a avertizării în interes public al cărei format este prevăzut în anexa nr. 6 la procedura de sistem - denumit *Raport de soluționare avertizare în interes public.*

În cadrul raportului, persoana/ comisia care a analizat avertizarea stabilește măsurile ce se impun în conformitate cu prevederile legale.

Persoana desemnată are obligația de a informa avertizorul în interes public cu privire la modalitatea de soluționare a raportării prin transmiterea informării avertizorului în interes public cu privire la modalitatea de soluționare a raportării, utilizând formularul conform procedurii. Data și sumarul informărilor sunt consemnate în Registru electronic de evidență a avertizărilor de integritate, care are termen de păstrare 5 ani.

Față de aceste aspecte, echipa de evaluare face următoarele precizări:

1. În opinia echipei de evaluare, este problematică procedura în care raportarea este trimisă Directorului general, comisiei de disciplină, comisiei etice sau altei comisii/compartiment deoarece niciuna dintre acestea nu ar trebui implicată în procedura de soluționare a unei raportări în vederea asigurării depline a unei protecții eficace a avertizorilor.

Modalitatea de lucru existentă la nivelul CN UNIFARM S.A. nu este conformă cu spiritul Legii nr. 361/2022, rezultând un mod defectuos de implementare a legislației privind protecția avertizorilor în interes public. În opinia echipei de evaluare, este de preferat o concentrare a activităților specifice de soluționare a unei raportări doar în cadrul unei singure structuri/departament din instituția evaluată, indiferent de natura aspectelor ori informațiilor semnalate în cuprinsul raportării.

Astfel, art. 10 alin. (1) lit. c) și art. 3 pct. 16 din Legea nr. 361/2022 vorbește despre desemnarea unei persoane, a unui compartiment sau a unui terț, cu atribuții în ceea ce privește primirea, înregistrarea, examinarea, efectuarea de acțiuni subsecvente și soluționarea raportărilor, care să acționeze cu imparțialitate și care să fie independent în exercitarea acestor atribuții.

Cu alte cuvinte, intenția de reglementare este aceea ca toate activitățile specifice de soluționare a unei raportări (primire, înregistrare, examinare, efectuarea de verificări/cercetări, soluționare, formulare de concluzii și propuneri de măsuri) să fie realizate de aceeași persoană sau de același compartiment și nu de persoane diferite care să se ocupe fiecare de diferite etape procedurale de soluționare a raportării. În acest mod, se asigură respectarea Legii nr. 361/2022 și se reduc riscurile în ceea ce privește nerespectarea confidențialității avertizorului ori a persoanei vizate de avertizare.

2. Referitor la soluționarea raportării, echipa de evaluare precizează că instituția avertizării unei încălcări a legii se limitează la identificarea acelor acțiuni sau inacțiuni care constituie nerespectări ale dispozițiilor legale prevăzute în lista exemplificativă a Legii nr. 361/2022. Scopul acestei identificări îl reprezintă semnalarea anumitor neregularități sau disfuncționalități în activitatea unei instituții de natură să deschidă o evaluare a vulnerabilităților, a riscurilor și a unor modalități de îmbunătățire a activității unei instituții sau organizații. Obiectivul mediat constă în creșterea gradului de integritate, transparență și eficiență al instituției.
Astfel, instituția avertizării unei încălcări a legii reprezintă anticamera oricărei alte proceduri disciplinare, administrative, penale sau civile deoarece scopul unei avertizări nu este acela de a trage la răspundere persoanele care săvârșesc încălcări ale legii, ci doar de a semnala săvârșirea anumitor fapte neconforme cu normele interne, legale sau etice. Tragerea la răspundere juridică a acestor persoane face obiectul procedurilor disciplinare, administrative, penale sau civile, iar soluționarea unei raportări nu trebuie legată de o asemenea procedură.

Pe cale de consecință, echipa de evaluare subliniază că, ori de câte ori în urma desfășurării acțiunilor subsecvente se descoperă că respectiva semnalare reprezintă o faptă care are relevanță penală, civilă, disciplinară sau de altă natură pentru care instituția sesizată nu are competența să se pronunțe, atunci se impune sesizarea organelor judiciare (poliție, parchet), a instanței civile, a comisiei de disciplină sau a altor instituții și autorități competente în domeniul vizat de raportare. Fiecare dintre aceste variante reprezintă, în sine, modalități de soluționare a raportării, deci coincide cu finalizarea acelei raportări.

Cu alte cuvinte, modul de soluționare a unei raportări nu trebuie să presupună comunicarea către avertizor a unui răspuns pe fondul aspectelor semnalate de acesta (aplicarea unei sancțiuni disciplinare, pronunțarea unei soluții de către procuror/organ de poliție, instanță sau dispunerea unei măsuri administrative concrete) sau remedierea în sine a raportării sesizate deoarece nu în toate cazurile persoana/structura desemnată cu gestionarea raportării are competența de a dispune măsuri sau acțiuni de îndreptare a situației sau de sancționare a persoanei vizate.

De asemenea, echipa de evaluare consideră problematice prevederile pct. 6.1.8.-6.1.9. din procedura internă conform cărora Directorul general poate decide asupra unor aspecte din procedura disciplinară sau clasarea raportării privind o încălcare a legii (pct. 6.1.10.). Potrivit

art. 10 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 361/2022[5], conducătorul instituției trebuie să fie doar informat cu privire la modalitatea de soluționare a raportării. În acest context, informarea conducătorului trebuie să vizeze aspecte precum primirea unei raportări, aspectele raportate, acțiunile subsecvente întreprinse și modalitatea de soluționarea (respectiv necesitatea de sesizare a ANI, a instanței, a parchetului, a poliției, a comisiei de disciplină, a comisiei etice, redirecționarea spre competentă soluționare către o altă instituție etc. - pentru cazurile în care pentru comunicările oficiale instituționale este nevoie de semnătura conducătorului instituției). Ulterior, persoana desemnată informează avertizorul cu privire la măsurile care au fost luate.

Efectuarea acțiunilor subsecvente nu trebuie supuse aprobării Directorului general (pct. 5.5.7.), iar șeful ierarhic superior al persoanei vizate de raportare nu trebuie implicat în procedura de soluționare (Secțiunea 6.2. din procedura internă).

3. Procedura internă nu prevede reguli cu privire la calea de urmat în situația în care raportarea privește însăși persoana desemnată, o persoană cu funcție de conducere din instituția evaluată ori chiar conducătorul acesteia sau dacă aspectele semnalate în cuprinsul raportării nu privesc competențele CN UNIFARM S.A. În acest context, echipa de evaluare consideră că, pentru situațiile menționate anterior, procedura internă trebuie să conțină prevederi prin care:

- raportarea care privește însăși persoana desemnată să poată fi redirecționată către o altă persoană desemnată prin reglementarea unei proceduri de abținere;

- raportarea care privește o persoană cu funcție de conducere din CN UNIFARM S.A. să poată fi păstrată pentru soluționare;

- raportarea care privește conducătorul CN UNIFARM S.A. să fie redirecționată fie către ANI, fie către alte instituții sau autorități în al căror domeniu de competență cad aspectele semnalate (de exemplu, Corpul de control al ministrului sănătății);

- raportarea care privește aspecte ce nu vizează competențele CN UNIFARM S.A. să fie redirecționată fie către ANI, fie către alte instituții sau autorități în al căror domeniu de competență cad aspectele semnalate.

4. În ceea ce privește modalitatea de păstrare a documentelor aferente fiecărei raportări, echipa de evaluare notează că procedura internă nu cuprinde reguli sub acest aspect, ci doar cu privire la durata de păstrare (pct. 5.5.4. din procedură). În acest sens, echipa de evaluare recomandă includerea unor prevederi care să precizeze expres unde (la nivelul cărui compartiment) se păstrează arhiva aferentă cu documentele/dosarul fiecărei raportări în parte la care să fie atașat inclusiv registrul electronic al raportărilor. În acest sens, echipa de evaluare

[5] *„Art. 10. - Procedura privind raportarea internă*
(1) Procedurile de raportare internă și de efectuare de acțiuni subsecvente trebuie să cuprindă următoarele elemente: (...) f) obligația de informare a conducătorilor autorităților, instituțiilor publice, altor persoane juridice de drept public, precum și persoanelor juridice de drept privat, cu privire la modalitatea de soluționare a raportării;"

apreciază că toate documentele elaborate în contextul soluționării unei raportări trebuie păstrate, în condiții de securitate, la nivelul unei singure structuri, din rațiuni de coerență și trasabilitate.

5. Procedura internă privind gestionarea raportărilor referitoare la încălcări ale legii nu prevedea, la momentul vizitei de evaluare, criterii de evaluare și stabilire a raportărilor ca fiind în mod clar minore [potrivit art. 11 alin. (4) din Legea nr. 361/2022]. Echipa de evaluare apreciază că un set minim de criterii care să ghideze persoanele desemnate în identificarea și evaluarea raportărilor clar minore este de natură să asigure garanții suplimentare împotriva clasării neîntemeiate a acestui tip de raportări.

Având în vedere aspectele menționate anterior și în urma analizei procedurii interne, echipa de evaluare formulează recomandă reanalizarea procedurii de sistem, cu luarea în considerare a următoarelor aspecte:

a.) reevaluarea și reformularea fluxului procedurii astfel încât procedura de soluționare să nu implice Directorul general (decât la final, când este informat cu privire la modalitatea de soluționare), Comisia etică, Comisia de disciplină și alte structuri/comisii/compartimente din cadrul CN UNIFARM S.A.;

b.) includerea unor reguli și proceduri referitoare la situațiile în care raportarea privește însăși persoana desemnată, o persoană cu funcție de conducere sau conducătorul CN UNIFARM S.A. ori dacă aspectele semnalate în cuprinsul raportării nu privesc competențele CN UNIFARM S.A.;

c.) includerea unor prevederi care să precizeze expres unde (la nivelul cărui compartiment) se păstrează arhiva aferentă cu documentele/dosarul fiecărei raportări în parte;

d.) reformularea prevederilor referitoare la răspunderea juridică ce poate fi angajată în cazul nerespectării dispozițiilor Legii nr. 361/2022. Răspunderea (penală, contravențională, civilă) poate fi atrasă doar în cazul încălcării unor dispoziții prevăzute în lege sau o hotărâre a Guvernului, nu a unor prevederi cuprinse într-o procedură de sistem internă.

În anul de referință 2023 la nivelul C.N. Unifarm S.A nu au fost primite avertizări în interes public. Procedura de sistem aplicată în 2023 cuprinde un sistem mult mai succint de primire, înregistrare, examinare și soluționare a raportărilor. Având în vedere lipsa cazuisticii pentru anul 2023, acest indicator este imposibil de evaluat din cauza lipsei practicii la nivelul instituției evaluate.

INDICATOR 7 *Cooperarea cu autoritățile competente este eficientă*

Din chestionarul tematic de evaluare reiese că la nivelul CN UNIFARM S.A. nu au fost primite solicitări din partea autorităților competente prevăzute la art. 3 punctul 15 din Legea nr. 361/2022 în temeiul art. 17 alin. (5) din cadrul aceluiași act normativ. Astfel, indicatorul nr. 7 este imposibil de evaluat din cauza lipsei practicii la nivelul instituției evaluate.

INDICATOR 8 *La nivelul instituției au fost luate măsuri pentru îndeplinirea obligației de a păstra confidențialitatea identității avertizorilor în interes public, a persoanei vizate, precum și persoanelor terțe la care se face referire în raportare*

Din chestionarul completat anterior vizitei de evaluare reiese că la nivelul C.N. UNIFARM S.A au fost luate măsuri pentru îndeplinirea obligației de a păstra confidențialitatea identității: avertizorilor în interes public; persoanei vizate; persoanelor terțe la care se face referire în raportare. Persoana desemnată la nivelul companiei are obligația de a nu dezvălui identitatea avertizorului în interes public și nici informațiile care ar permite identificarea directă sau indirectă a acestuia, întocmind în acest sens un Angajament de confidențialitate, formular conform procedurii (anexa nr. 8), cu excepția situației în care are consimțământul expres al acestuia sau în cazul în care acest lucru este o obligație impusă de lege, cu respectarea condițiilor și a limitelor prevăzute de aceasta.

De asemenea, în 2024 a fost organizată o sesiune de instruire cu privire la obligația de asigurare a confidențialității de către structurile sau persoanele care primesc din eroare avertizări în interes public.

Conform procedurii din 2024 aplicabile la nivelul companiei, întregul personal a fost instruit în privința obligației de a păstra confidențialitatea atunci când avertizarea în interes public ajunge din eroare la aceștia. În acest caz, persoana care a primit avertizarea o transmite, de îndată, persoanei desemnate. La nivelul CN UNIFARM S.A. nu au existat astfel de cazuri.

Procedura de raportare aplicabilă la nivelul companiei permite efectuarea de raportări anonime. Deși nu au fost semnalate astfel de situații, echipa de evaluare încurajează CN UNIFARM S.A., ca în cazul acestui tip de raportare, să fie valorificate informațiile conținute în raportarea anonimă și efectuarea unor minime verificări. Astfel, este prevenită o posibilă clasare automată a raportării și va fi realizată o verificare preliminară. În toate cazurile în care aspectele investigate relevă aspecte de natură penală, este necesară sesizarea organelor competente de parchet, aceasta echivalând cu soluționarea raportării. În situația în care, în urma analizei efectuate, se constată că plângerea nu îndeplinește criteriile pentru a fi considerată raportare în interesul legii, cererea poate fi analizată prin prisma prevederilor aplicabile petițiilor sau redirecționată către structura competentă să ofere petentului un răspuns pe fondul solicitării sale. În acest sens, avertizorul poate fi informat că sesizarea nu îndeplinește cerințele prevăzute de Legea nr. 361/2022, precum și că poate decide să formuleze o petiție pe respectivul subiect, acest lucru însemnând că identitatea sa nu va mai fi protejată.

La nivelul CN UNIFARM S.A., în cursului anului de referință nu au existat situații în care a fost divulgată identitatea avertizorilor în interes public.

Măsurile de asigurare a confidențialității derivă din procedura de sistem revizuit aprobată în mai 2024. Prin urmare, echipa de evaluare consideră că indicatorul 8 nu a fost implementat în anul supus evaluării (2023), acesta fiind implementat cu întârziere în cursul anului 2024.

INDICATOR 9 *La nivelul instituției a fost asigurată transparența procedurii de cercetare disciplinară reglementată de art. 26 din Legea nr. 361/2022*

La nivelul C.N. Unifarm S.A nu au existat avertizori în interes public cercetați disciplinar. Așadar, acest indicator este imposibil de evaluat din cauza lipsei practicii la nivelul instituției evaluate.

INDICATOR 10 *La nivelul instituției au fost luate măsuri de informare și conștientizare cu privire la prevederile Legii nr. 361/2022*

Din chestionarul completat anterior vizitei de evaluare și din informațiile primite în cadrul vizitei reiese că, în anul 2024, 95% dintre angajații C.N. UNIFARM S.A au fost informați cu privire la prevederile Legii nr. 361/2022 (fiind aplicate angajaților inclusiv chestionare de evaluare a cunoștințelor specifice în această materie). În același an, la nivelul instituției au fost luate măsuri pentru încurajarea efectuării raportărilor cu prioritate prin intermediul canalelor interne de raportare existente. În vederea primirii raportărilor cu privire la orice faptă care reprezintă o încălcare a legii, au fost înființate următoarele canale interne de raportare, la care are acces numai persoana desemnată:

a) Adresă de e-mail dedicată: avertizor.integritate@unifarm.ro.
b) Căsuță poștală amplasată în afara ariilor de supraveghere video.
c) Spațiu de birou care să permită raportarea direct persoanei desemnate în condiții care să asigure confidențialitatea raportării și a evaluării tuturor avertizărilor în interes public.

În perioada evaluată (2023) au avut loc sesiuni de instruire a angajaților în vederea aducerii la cunoștință a prevederilor procedurii interne în vigoare în anul 2023.

Persoana desemnată nu a participat la programe de formare profesională în domeniul avertizărilor în interes public, dar a participat la un curs de informare organizat de Direcția Generală Anticorupție din cadrul Ministerului Afacerilor Interne pe teme anticorupție.

Echipa de evaluare apreciază că este important ca lucrătorii nu doar să aibă cunoștință despre canalele interne și externe de raportare, ci și ca aceștia să aibă încredere în mecanismele de raportare și în eficacitatea măsurilor de protecție de care se bucură în temeiul Legii nr. 361/2022 (în special, respectarea cerințelor privind confidențialitatea - cheia de boltă a domeniului avertizărilor de interes public).

Luând în considerare data relativ recentă a adoptării procedurilor de sistem privind gestionarea raportărilor privind încălcări ale legii, eforturile în direcția informării, popularizării și conștientizării angajaților cu privire la acest domeniu trebuie intensificate. În acest sens, echipa de evaluare sugerează informarea periodică a angajaților cu privire la modalitățile de

transmitere a raportărilor de încălcări ale legii și încurajarea acestora să aducă la cunoștința persoanelor desemnate orice informație referitoare la încălcări ale legii care pot impacta asupra bunei desfășurări a activităților specifice și a atribuțiilor MS, inclusiv din perspectiva standardelor etice, de anticorupție, de transparență, de legalitate. Având în vedere că demersurile de popularizare a procedurii elaborate în baza Legii nr. 361/2022 au avut loc în anul 2024, acest indicator este neimplementat.

IV. RECOMANDĂRI

În vederea îmbunătățirii activităților desfășurate în acest domeniu și buna implementare a mecanismului de raportare a încălcărilor legii, echipa de evaluare formulează următoarele recomandări:

1. Actualizarea cadrului normativ propriu de organizare și funcționare prin includerea noilor atribuții referitoare la gestionarea și soluționarea raportărilor, în temeiul Legii nr. 361/2022.
2. Revizuirea procedurii interne privind gestionarea raportărilor privind încălcări ale legii, cu luarea în considerare a următoarelor aspecte:
   a. reevaluarea și reformularea fluxului procedurii astfel încât procedura de soluționare să nu implice Directorul general (decât la final, când este informat cu privire la modalitatea de soluționare), Comisia etică, Comisia de disciplină și alte structuri/comisii/compartimente din cadrul CN UNIFARM S.A.;
   b. includerea unor reguli și proceduri referitoare la situațiile în care raportarea privește însăși persoana desemnată, o persoană cu funcție de conducere sau conducătorul CN UNIFARM S.A. ori dacă aspectele semnalate în cuprinsul raportării nu privesc competențele CN UNIFARM S.A.;
   c. includerea unor prevederi care să precizeze expres unde (la nivelul cărui compartiment) se păstrează arhiva aferentă cu documentele/dosarul fiecărei raportări în parte (arhiva aferentă cu documentele/dosarul fiecărei raportări în parte să fie păstrate la nivelul unei singure structuri, din rațiuni de coerență și trasabilitate);
   d. reformularea prevederilor referitoare la răspunderea juridică ce poate fi angajată în cazul nerespectării dispozițiilor Legii nr. 361/2022;
   e. solicitarea de probe să fie posibilă doar în cazul în care acestea sunt disponibile, prin adăugarea sintagmei „după caz";
3. Organizarea periodică de sesiuni de informare pentru angajați, cu privire la prevederile Legii nr. 361/2022 și procedurile existente la nivelul companiei pe tema avertizării în interes public.
4. Participarea personalului desemnat cu soluționarea sesizărilor de încălcări ale legii la sesiuni de instruiri/formare profesională în acest domeniu.

V. BUNE PRACTICI

Cu ocazia vizitei de evaluare, echipa de evaluatori a constatat următoarele aspecte considerate bune practici:

1. Elaborarea unor formulare tipizate prevăzute ca anexe la Procedura de sistem PS-SNA-02 Avertizarea în interes public și protecția avertizorului de integritate, fiind instrumente de lucru care ajută la buna implementare a procedurii de sistem. Astfel, ca anexe la PS sunt prevăzute următoarele formulare:

1. formular Avertizare în interes public;
2. Registru electronic de evidență a avertizărilor de integritate;
3. Informare avertizor în interes public;
4. Solicitare acțiuni subsecvente;
5. Informare avertizor în interes public cu privire la stadiul acțiunilor subsectvente;
6. Raport de soluționare avertizare în interes public;
7. Informare avertizor în interes public cu privire la modalitatea de soluționare a raportării;
8. Angajament de confidențialitate;
9. Notă internă;
10. Decizie.